

ROZHOVOR S PANEM VLADISLAVEM JINDROU

PhDr. Vladislav Jindra je bývalý učitel dějepisu, hudebník, novoborský kronikář v letech 1961 až 1995, historik, zakladatel Novoborského měsíčníku, popularizátor regionální historie a autor několika knih o Novém Boru a jeho okolí, z nichž nejznámější jsou třídílné Dějiny Nového Boru. V roce 2009 byl jmenován Čestným občanem Nového Boru, stalo se tak poprvé od posledního udělení čestného občanství v r. 1948. Přestože již funkci kronikáře v Novém Boru nezastává, stále se historii aktivně věnuje a pořádá přednášky a besedy. Pan Jindra je bezesporu úspěšný člověk, jak ale svého snu dosáhl a co byl vůbec jeho sen? V tomto rozhovoru se dozvíte, jak by měla vypadat cesta za úspěchem a jak vypadala konkrétně ta pana Jindry.

Je pro vás všechno to, co jste za svou kariéru dokázal, splněným snem?

Vcelku ano, protože jsem chtěl mít vysokoškolské vzdělání historického směru. Toho jsem i přes velké potíže dosáhl, protože k historii jsem se vlastně dostal oklikou přes kantořinu. Já jsem původně po maturitě žádal o přijetí na Karlovu univerzitu, ale z kádrových důvodů, kvůli rodičům, jsem se tam nedostal. Umožnili mi ale, abych šel učit, protože po válce nebyli učitelé, a když jsem si doplnil patřičné vzdělání, tak jsem se k historii dostal. Původně jsem vystudoval v Liberci češtinu, dějepis a hudební výchovu. Tam mi bylo doporučeno, abych ještě pokračoval ve studiu, protože můj zájem o vlastivědu byl takový, že jsem měl záruku ji učit na vysoké škole, takže jsem pokračoval v Praze na archivnictví. Avšak po tom, co jsem v Praze tato studia dokončil, došlo ke kádrování, takže šance učit na vysoké škole zmizela, ale já jsem zůstal v předchozí kantořině dál.

Inspiroval vás někdo v tom, co jste chtěl dělat?

Spíše jsem měl takový „návod“ v rodině, protože tatínek byl historik, archivář, takže tím byla ta cesta k historii dána, a já jsem vlastně pokračoval v jeho práci. Naučil jsem se v archivu pracovat s listinami, tedy prameny, a tím jsem získal takový první podnět k historické práci.

Kdo vás nejvíce podporoval ve vašich zájmech a cílech?

Samozřejmě, že můj otec i celá rodina. Ukázalo se také, že o můj koníček má zájem i veřejnost a později, když jsem se přestěhoval do Boru, mi nabídli funkci kronikáře a už to mě podněcovalo k tomu, že jsem chtěl získat patřičné vzdělání. Takže veřejnost z Boru a vůbec lidé na obci mi fandili a pomáhali a tím jsem začal získávat renomé jako historik, protože jsem dělal určité práce v rámci různých výročí. To je teď třeba případ Kaliny. *(J. J. Kalina byl významný romantický básník a filolog, který se narodil v Novém Boru, v r. 2016 si město připomínalo výročí jeho narození, v rámci čehož se pan Jindra jako historik angažoval, pozn. red.)*

Jaké bylo vaše první vysněné povolání?

Původně jsem toužil být právě historikem, nejprve jsem se hlásil na egyptologii, protože jsem se o problémy starověkého orientu zabýval už jako student. Na tato studia ale přijímali pouze jednou za pět let a já jsem zrovna padl do doby, kdy nikoho nepřijímali a k tomu ještě přibýly kádrové problémy. Vlastně až poté jsem se konkretizoval, a protože se mi původní záměr egyptologa nespínil, šel jsem jinými cestami, které mi byly přístupné, a to byla kantořina.

Takže myslíte, že když se člověku naskytne nějaká příležitost, tak by se jí měl chytit bez ohledu na to, po čem touží?

Přesně tak, protože vás stejně nakonec někam ta životní cesta dovede, a obzvláště, když budete mít chuť a zájem. Člověk, který má určité cíle, nemá ustoupit, ale má hledat „cestičky“, jak si je splnit. Já jsem se na historii dostal právě prostřednictvím vzdělání, i když jsem to měl složité, protože jsem vše studoval dálkově. Hlavní je mít výdrž, píli a chuť něco dělat, to je to nejdůležitější.

Jak by podle vás měla začínat cesta každého člověka, který chce něčeho dosáhnout?

Pochopitelně ve škole, protože to je podklad pro zájem o něco, a když má někdo o něco zájem, tak by si ho měl prohlubovat. To je dneska daleko lépe proveditelné, protože v naší době nebyl internet ani nic podobného, dokonce ani ještě pořádně nefungovaly archivy.

Co je zásadní po tom, když už se člověk „nakolejí“ na dráhu úspěchu?

Především nesmí polevit a musí se tomu dál věnovat, tedy hledat všechny způsoby jak dojít ke svému cíli. Především je dobré v dnešní době sledovat odborné časopisy ke svému tématu, sledovat literaturu, televizi, poslouchat, co je v rádiu, také třeba sledovat jestli v okolí nejsou nějaké zajímavé přednášky. Důležité je tedy hledat všechny cesty k sebevzdělávání a neustoupit. Věda se koneckonců pořád vyvíjí, a to, co byla před rokem pravda, už zase pravda být nemusí.

Dostal jste se někdy do situace, kdy jste chtěl své úsilí vzdát? Pokud ano, co vás udrželo v chodu?

Ne, já jsem nikdy nepropadl nějaké deziluzi a prostě jsem dělal to, co bylo možné. V určité době některé věci možné byly a jiné nebyly. Kdo chce, tak si cestu najde. Tady jde právě o to, aby člověk chtěl. Mít vůli, držet se těch „cestiček“ a nebát se udělat určité kroky. Samozřejmě byly i neúspěchy, když jsem šel na zkoušku a neudělal jsem ji, takže jsem na ni musel jít znovu. Nepovažoval jsem to ale nikdy za nějaký handicap, že bych toho měl nechat.

Říkáte, že člověk by se neměl bát učinit určité kroky. Chcete tím říct, že bychom měli být někdy nekompromisní vůči ostatním nebo vůči sobě samotnému?

Spíše vůči sobě, než vůči jiným. Člověk si musí vždy najít nějaké východisko, které by nikomu neublížilo, tedy optimální a rozumné východisko.

Myslíte, že když se někdo v něčem snaží a projevuje své úsilí, tak by neměl ustát ani v pokročilém věku?

Jistě, musí to prožít celý život a nejen pro sebe, ale rozdávat své vědomosti i jiným, pokud to lze. Konkrétně v mém případě se regionální historie dá takto „přestovat“.

Když se zpětně ohlédnete na vše, co jste dokázal, změnil byste něco?

Určitě ano, některé věci bych napravil. Některé akce bych třeba nedělal, protože to byla ztráta času. Dávat někomu, kdo nemá zájem, nemá smysl, jako třeba povinné přednášky, co se dělaly za minulého režimu. Vždycky člověk musí mezi lidi, kteří o to mají zájem. Neplýtvat časem, protože čas je drahá záležitost, a dělat věci, které mají dopad. Nejlepší je vkládat čas do lidí, kteří za to stojí a především o to stojí.

Co vás motivuje, abyste ve své odborné práci neustal?

Vždycky mě motivoval zájem lidí, protože mě velice těšilo, když jsem udělal besedu na nějaké téma, o které lidé projevíli zájem. Takový zájem mě drží, dělám jen přednášky, o které lidé zájem projevují. Nedělám nějaké věci, o kterých vím, že jsou pro mé posluchače nezajímavé.

Co je nejtěžnější rada, kterou byste dal lidem, kteří se vámi inspirojí, popř. se ubírají stejným směrem jako vy?

Především bych jim radil, aby využili každé možnosti a příležitosti ke vzdělávání sama sebe. V tom se musí každý najít, to je důležité.

Myslíte si, že by vzdělávání měl člověk podřídit všechno ostatní?

Určitě ne všechno ostatní, protože v životě jsou také jiné úkoly, ale pokud chce něčeho dosáhnout, tak se tomu musí podle svých možností věnovat. Já se řídím třeba příslovím „Carpe diem“ – „Užij dne“, tedy využij každé příležitosti k něčemu. Chce-li člověk něčeho dosáhnout, musí si za tím jít, někdy musí i překonat sama sebe, ale neměl by být maximalista a dělat všechno za každou cenu. Hlavně by nikdy neměl propadnout beznaději, nesmí ztratit zájem jen proto, že se mu něco nepovedlo. Zkrátka, když máte nějakou překážku, nějaké protivenství, tak by vás nemělo zničit, ba naopak posílit a nenechat se otrávit, podle toho jsem se vždy ve všem řídil.

Mnohokrát děkuji za rozhovor, zkušenosti a užitečné rady, snad se uvidíme brzy na nějaké besedě.

Filip Karban, student 4. ročníku Gymnázia v Novém Boru